

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-05998/2015-ERU

V Ostravě dne 2. července 2015

Č. j. 05998-3/2015-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ustanovením § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v příkazním řízení podle ustanovení § 87 zákona o přestupcích, vedeném pod sp. zn. KO-05998/2015-ERU s obviněným z přestupku, kterým je [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, kterým je [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE] (dále jen „obviněný z přestupku“) – se tím, že v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 15. listopadu 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kolín, Sendražice v ulici Hlavní u domu č. p. 29 zemní práce malým bagrem, při nichž došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, a tím došlo k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání přestupku dle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.**

II. Podle ustanovení § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněnému z přestupku za spáchání přestupku podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 4 000 Kč** (slovy: čtyři tisíce korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSC 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 20615.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 12. února 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kontrolu ve věci dodržování ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona v důsledku zjištěného poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32 (dále jen „plynárenské zařízení“), k němuž došlo dne 15. listopadu 2014 v obci Kolín, Sendražice v ulici Hlavní u domu č. p. 29.

V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 2. března 2015 Protokol o kontrole č. K009215, č. j. 01266-6/2015-ERU. Obviněný z přestupku neuplatnil vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole žádné námitky. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 01266/2015-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 2. července 2015, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 05998-2/2015-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil obviněný z přestupku. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto Úřad přistoupil v souladu s ustanovením § 87 zákona o přestupcích k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

V rámci kontroly bylo zjištěno, že obviněný z přestupku prováděl dne 15. listopadu 2014 v obci Kolín, Sendražice v ulici Hlavní u domu č. p. 29 zemní práce malým bagrem, a při nich zavadil o základ pilíře, v němž bylo zabetonováno plynárenské zařízení. V důsledku této činnosti došlo k vytržení plynárenského zařízení a k jeho poškození.

Obviněný z přestupku na jednání s kontrolním orgánem dne 23. února 2015 popsal průběh skutku a též uvedl, že plynárenské zařízení nebylo uloženo v dostatečné hloubce (cca 40 cm), nebylo obsypáno pískem a nebyla u něho uložena výstražná fólie.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území prováděných zemních prací si obviněný z přestupku od správce plynárenského zařízení nevyžádal a nežádal ani o jeho vytyčení v terénu. Závadové jednání obviněného z přestupku bylo prokázáno z „Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného GAS NET, s.r.o., č. hlášení v SAP PM [REDAKCE]“ ze dne 19. listopadu 2014, a fotografické dokumentace místa, kde k poškození plynárenského zařízení došlo. Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo obviněným z přestupku bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu dne 15. listopadu 2014, což bylo zjištěno z pracovního listu č. [REDAKCE] ze stejného dne. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě (Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného GAS NET, s.r.o., č. hlášení v SAP PM [REDAKCE] ze dne 19. listopadu 2014, Protokol o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 19. listopadu 2014) k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 1 612 m³ za dobu jeho trvání v délce 75 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky plynu

3 konečným zákazníkům po dobu 1 hodiny 55 minut (Hlášení o závadě č. [REDACTED]). Veškeré náklady spojené s opravou středotlaké plynovodní přípojky a únikem plynu obviněný z přestupku uhradil dne 30. prosince 2014, což vyplývá z jím předloženého dokladu o úhradě škody – periodického výpisu z účtu.

III. Právní hodnocení

Ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

Dle ustanovení § 4 odst. 1 zákona o přestupcích je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

V řízení bylo prokázáno, že obviněný z přestupku před zahájením zemních prací nepožádal správce plynárenského zařízení o vyjádření týkající se existence plynárenského zařízení, nepožádal o vytýčení tohoto zařízení v terénu. Obviněný z přestupku věděl, že se nachází v zastavěném území obce a tedy mohl předpokládat existenci inženýrských sítí. Vzhledem k tomu neobstojí jeho obrana, že plynárenské zařízení nebylo uloženo v dostatečné hloubce, nebylo obsypáno pískem a označeno výstražnou fólií. Obviněný z přestupku tedy věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce zemního plynu pro jeho konečné zákazníky a bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že svou činností uvedený zájem neporuší nebo neohrozí. S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že se obviněný z přestupku dopustil spáchání posuzovaného přestupku z vědomé nedbalosti.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ustanovení § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v ustanovení § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ustanovení § 46 odst. 10 a 13. Obviněný z přestupku se dopustil porušení zákazu stanoveného v ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona, které stanovuje, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Přestupek, kterého se obviněný z přestupku dopustil, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, v jehož důsledku došlo

k poškození plynárenského zařízení, úniku plynu a přerušení dodávky plynu 3 konečným zákazníkům, splňuje nepochybně též kritérium společenské škodlivosti, neboť tím došlo k narušení bezpečnosti a spolehlivosti provozu předmětného zařízení.

Z ustanovení § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

V řízení bylo prokázáno, že se přestupku dopustil právě obviněný z přestupku, který kontrolnímu orgánu popsal průběh skutku. Obviněný z přestupku věděl, že se při provádění zemních prací nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, tedy věděl, že může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí. Obviněný z přestupku naplnil též další znak předmětné skutkové podstaty, neboť jeho aktivní činností došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného GAS NET, s.r.o., č. hlášení v SAP PM [REDAKCE] ze dne 19. listopadu 2014, Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 19. listopadu 2014 k poškození plynárenského zařízení, jakož i úniku plynu do ovzduší, čímž byla narušena bezpečnost provozu plynárenského zařízení. Dále došlo k přerušení dodávky plynu 3 konečným zákazníkům, a tím byla narušena spolehlivost provozu tohoto zařízení.

Úřad má za prokázané, že se obviněný z přestupku dopustil přestupku uvedeného v ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona a přistoupil tak k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ustanovení § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ustanovení § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ustanovením § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Uvedené jednání obviněného z přestupku porušuje obecný zákaz poškození energetických zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na spolehlivém a bezporuchovém provozu těchto zařízení. Úřad však při posuzování závažnosti přestupku přihlédl zejména ke skutečnosti, že obviněný z přestupku poškodil předmětné zařízení v důsledku nedbalosti, nikoliv úmyslně. U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné

zavinění je závažnější než nedbalostní. K této skutečnosti bylo přihlédnuto jako k polehčující okolnosti.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl ke skutečnosti, že obviněný z přestupku si před zahájením zemních prací nezajistil stanovisko správce plynárenského zařízení a vytyčení plynárenského zařízení v terénu. K této skutečnosti přihlédl správní orgán jako k přitěžující okolnosti.

Dále správní orgán přihlédl také k následkům spáchaného přestupku, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Obviněnému z přestupku je vytýkáno, že poškodil středotlakou plynovodní přípojku PE DN 32, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 1 612 m³, s přerušením dodávky 3 konečným odběratelům po dobu 1 hodiny 55 minut. Tyto údaje vypovídají o střední energetické důležitosti plynárenského zařízení, které obviněný z přestupku svým jednáním narušil, a správní orgán k této skutečnosti proto při stanovení výše pokuty přihlédl jako k přitěžující okolnosti.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Obviněný z přestupku uhradil správci plynárenského zařízení způsobenou škodu před lhůtou splatnosti a Úřad k této skutečnosti přihlédl jako k polehčující okolnosti.

Úřad nemá povědomí o tom, že by s obviněným z přestupku bylo kdy vedeno jiné příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněný se přestupku ve věcné působnosti Úřadu dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že "správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí". V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval otázkou majetkových poměrů obviněného z přestupku. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán má za to, že pokuta uložená ve výši 4 000 Kč, tedy při samé dolní hranici zákonné sazby, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence obviněného z přestupku a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného z přestupku. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Správní orgán proto považuje

stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem. Pokuta tak zároveň plní jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že shora uvedená pokuta byla uložena v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ustanovení § 87 odst. 4 zákona o přestupcích podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného z přestupku uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ustanovením § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

JUDr. Milada Sládečková, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení